

Σπαταλάμε ευρωπαϊκούς πόρους για δεκαετίες με τον ίδιο τρόπο, πάντα περιμένοντας διαφορετικά αποτελέσματα. Το νέο ΕΣΠΑ αποτελεί ευκαιρία για μεγάλη αλλαγή πορείας.

Οι προκλήσεις της νέας δεκαετίας δεν αφορούν μόνο στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διπλής κρίσης (οικονομικής και υγειονομικής). Ο ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός, η ενεργειακή εξοικονόμηση, η προσαρμογή στην κυκλική οικονομία, η εμπάθυνση της καινοτομίας και οι σύγχρονες δεξιότητες είναι προϋποθέσεις για την ενδυνάμωση της μεταποίησης, την παραγωγή ακόμα περισσότερων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων, αλλά και την ανθεκτικότητα της οικονομίας. **Η ποσοτική αύξηση της συνεισφοράς της μεταποίησης στο 15% του ΑΕΠ πρέπει να συνοδεύεται από την ποιοτική αναβάθμιση της λειτουργίας ίδιων των επιχειρήσεων** σε αυτές τις κατευθύνσεις, ειδικά των μεσαίων και μικρών (ΜμΕ). Την ίδια στιγμή, η οικονομία, βρίσκεται αντιμέτωπη με την ανάγκη **εκτεταμένης επενδυτικής κινητοποίησης**. Η πανδημία ανέτρεψε τα επενδυτικά προγράμματα πολλών επιχειρήσεων με το 2020 να βρίσκει τη χώρα με 2,5 φορές λιγότερες επενδύσεις από το 2008 συνολικά, και τις ειδικότερες επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό μειωμένες κατά 53%. Ο ρόλος του ΕΣΠΑ συνεπώς μπορεί να είναι καθοριστικός, είτε αφορά «πυροσβεστικές» προσεγγίσεις για τη ρευστότητα, είτε αφορά τη υποστήριξη του νέου παραγωγικού προτύπου της χώρας.

Τα διαρθρωτικά προγράμματα από τη δεκαετία του 1980, στοχεύουν στη βελτίωση των δεικτών της ελληνικής οικονομίας και στη συνοχή του παραγωγικού τοπίου. Έχουν δώσει **σημαντικά χρηματοδοτικά εφόδια** στην οικονομία, αλλά με σαφή προσανατολισμό στη **σύγκλιση των επιδόσεων ανταγωνιστικότητας** των μεσαίων και μικρών επιχειρήσεων (ΜμΕ) με την υπόλοιπη ΕΕ. Ωστόσο, μετά από 40 χρόνια στην ενωμένη Ευρώπη, και €160δισ. σε διαρθρωτικά προγράμματα (περίπου ένα ΑΕΠ), το **αναπτυξιακό αποτύπωμα των πόρων αυτών έχει παραμείνει περιορισμένο** και η σύγκλιση παραμένει ζητούμενο. Ενδεικτικά, οι ελληνικές ΜμΕ εξακολουθούν να έχουν το 50% της παραγωγικότητας των αντίστοιχων της ΕΕ. Ακόμα και σε σύγκριση με κοντινές οικονομίες όπως της Πορτογαλίας, οι ελληνικές ΜμΕ δημιουργούν σήμερα 30% λιγότερη προστιθέμενη αξία σε σχέση με το 2008 όταν στην Πορτογαλία δημιουργούν 18% περισσότερη. Επίσης, οι ελληνικές ΜμΕ έχουν εξαγωγές αξίας €20δισ. προϊόντα έναντι €33δισ. στην Πορτογαλία.

Στην πράξη **τα ΕΣΠΑ δεν έχουν βελτιώσει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών ΜμΕ**. Η υπέρμετρη γραφειοκρατία και η διαχρονική επιμονή στην πιστοποίηση επιλέξιμων δαπανών έχουν αποτελέσει σημαντική τροχοπέδη. Επιπλέον, για την εξυπηρέτηση πρόσκαιρων σκοπιμοτήτων, **αναπαράγεται ένα οικονομικό μοντέλο** που δεν στηρίζεται σε δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας αλλά ευνοεί τον **παραγωγικό κατακερματισμό**. Είναι κρίσιμο το νέο ΕΣΠΑ να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της νέας δεκαετίας (τις δεξιότητες, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την πράσινη ανάπτυξη), και να λειτουργήσει συμπληρωματικά στα οριζόντια επενδυτικά κίνητρα. Διαφορετικά θα προστεθεί στο μακρύ ιστορικό χαμένων αναπτυξιακών προοπτικών και κατασπατάλησης του παρελθόντος. Μια εξέλιξη που δεν πρέπει να επιβεβαιωθεί ούτε στη διαχείριση των έκτακτων ευρωπαϊκών πόρων €32δισ.

Το μετέωρο βήμα του ΕΣΠΑ 2014-2020

Το 2020 κανονικά, θα ήταν το τελευταίο έτος του τρέχοντος ΕΣΠΑ. Η απορρόφηση, δηλαδή οι ευρωπαϊκοί πόροι που έχουν μπει στα ελληνικά ταμεία, ήταν στο 87% στις αρχές του 2020. Η εκτέλεση, δηλαδή οι πόροι που τελικά εκταμιεύονται στην πραγματική οικονομία, είναι μόλις στο **35%**, που είναι η **5^η χειρότερη επίδοση στην ΕΕ**. Τα εξαιρετικά αντανάκλαστα στην υγειονομική κρίση, δρομολόγησαν επιπλέον περίπου **€5,7δισ.** για τη στήριξη των επιχειρήσεων, μια «από μηχανής» διέξοδος που αυξάνει σημαντικά και την ασθμαίνουσα εκτέλεση του ΕΣΠΑ κοντά στο 55%.

Αντίστοιχα περιορισμένη είναι η εκτέλεση προγραμμάτων, που δεν αφορούν στις επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, το πρόγραμμα διοικητικής μεταρρύθμισης είχε μόλις 25% εκτέλεση (€332εκ. λιμνάζοντες πόροι) στις αρχές του 2020. Η **εκτέλεση των περιφερειακών προγραμμάτων (ΠΕΠ) είναι ακόμα πιο απογοητευτική στο 29%** (λιμνάζοντες πόροι €3,77δισ. στις αρχές του 2020). Επιπλέον, η γενναιόδωρη χρηματοδότηση της περιφερειακής εξειδίκευσης ανταποκρίνεται ελάχιστα στις πραγματικές ανάγκες των περιφερειακών οικονομιών. Πρόσφατη **έρευνα** του IOBE-EMΠ ανέδειξε τις αδυναμίες του σχεδιασμού για τις περιφέρειες και τα όρια των «τοπικιστικών» προσεγγίσεων στη χρηματοδότηση τόσο τοπικών συνεργασιών, όσο και μεταξύ επιχειρήσεων και τοπικών ερευνητικών φορέων.

Συνεπώς, ακόμα και μετά τα έκτακτα προγράμματα λόγω κορωνοϊού, περίπου €7,8δισ. παραμένουν αδιάθετα λόγω καθυστερήσεων, σχεδιαστικών προβλημάτων, διαχείρισης, ακόμα και λόγω περιορισμένων δυνατοτήτων ανταπόκρισης των επιχειρήσεων. Σε μια χώρα που προσπαθεί να ανατάξει την οικονομία της μετά από μια δεκαετή οικονομική κρίση, αυτό είναι μια ανεπίτρεπτη πολυτέλεια.

Οι μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Τα ΕΣΠΑ διαχρονικά έδιναν έμφαση στη διανομή των πόρων σε όσο το δυνατόν περισσότερους δικαιούχους, παρά στο αναπτυξιακό αποτέλεσμα. Πρόκειται για καθαρά **εθνική επιλογή, λόγω του πολύ μεγάλου κατακερματισμού των επιχειρήσεων**. Το κατακερματισμένο παραγωγικό τοπίο των ΜμΕ, έχει εγκλωβίσει τις επιχειρήσεις σε μεγέθη με

Τομέας Βιομηχανίας, Ανάπτυξης, Δικτύων και Περιφερειακής Πολιτικής

Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής: Δρ. Γιώργος Ξηρογιάννης
 Senior Advisor: Μάγκυ Αθανασιάδη
 Associate Advisor: Γιάννης Χαμπάς

Για πληροφορίες: industrial@sev.org.gr

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

περιορισμένη παραγωγικότητα και χαμηλή προστιθέμενη αξία στερώντας τους τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να εκμεταλλευτούν, οικονομίες κλίμακας. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις αποτελούν μεν το 97,7% του συνόλου (93,1% στην ΕΕ), αλλά δημιουργούν προστιθέμενη αξία 74% μικρότερη από τις αντίστοιχες της ΕΕ. Παράλληλα, την περίοδο 2008-2019 οι μεσαίες επιχειρήσεις μειώθηκαν κατά 48% ενώ οι πολύ μικρές αυξήθηκαν κατά 6%. Πλέον, οι μεσαίες επιχειρήσεις είναι το 3,1% του συνόλου στην Ελλάδα έναντι 7% στην ΕΕ, ενώ μόλις το 2,5% των ελληνικών ΜμΕ εξάγει.

Στόχοι του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027 για αναπτυξιακά αποτελέσματα αντί για χαμένες ευκαιρίες

Το νέο ΕΣΠΑ είναι μια ευκαιρία για μια νέα προσέγγιση. Προκειμένου οι δημόσιοι πόροι να πιάσουν τόπο, είναι κρίσιμο να εστιάσει στο αποτέλεσμα. **Να εστιάσουμε λιγότερο στο «πόσο» επιχειρήσεις θα πάρουν ΕΣΠΑ ή «πόσο» ΕΣΠΑ θα πάρουν, και περισσότερο στο «σκοπό» για τον οποίο θα το πάρουν..** Πολιτικές που θα βοηθήσουν μικρότερες επιχειρήσεις να μεγαλώσουν,, όπως αυτές που υιοθετήθηκαν στην Πορτογαλία, μπορούν να αξιοποιηθούν στην Ελλάδα. Η παραγωγική μεγέθυνση, φέρνει οικονομίες κλίμακας, μεγαλύτερη παραγωγικότητα, διεθνή ανταγωνιστικότητα και σταθερές δουλειές, ενώ διευκολύνει και την εξωστρέφεια. **Ταυτόχρονα, μια στροφή σ' αυτή την κατεύθυνση** μπορεί να αποτελέσει τον πυρήνα του αναπτυξιακού σχεδιασμού και να βελτιώσει την επιβίωση και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα ολόκληρου του παραγωγικού οικοσυστήματος. Με επίκεντρο την μεταποίηση και δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας, το νέο ΕΣΠΑ πρέπει να εστιάζει στα εξής:

1. Επιτάχυνση του ψηφιακού και τεχνολογικού μετασχηματισμού.
2. Επιτάχυνση επενδύσεων στην κυκλική οικονομία και στην ενεργειακή εξοικονόμηση.
3. Προώθηση συμπράξεων και συγχωνεύσεων.
4. Ενίσχυση διαπεριφερειακών συνεργασιών (σε όρους οικοσυστημάτων) και απομάκρυνση από το υπόδειγμα της ενδο-περιφερειακής εξειδίκευσης που δεν έχει αποδώσει.
5. Ανάπτυξη σύγχρονων δεξιοτήτων (κυρίως ψηφιακών και τεχνικών).

Χρηματοδότηση της ανάπτυξης αντί για κατανάλωση πόρων

Πολλές χώρες της ΕΕ απομακρύνονται πλέον από τις άμεσες επιχορηγήσεις. Η Πορτογαλία, ενδεικτικά, προτάσσει τον επιδοτούμενο δανεισμό, συνδεδεμένο με την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων της επένδυσης (π.χ. αύξηση απασχόλησης, ROI, κλπ.). Κατ' αναλογία, μια νέα λογική χρηματοδότησης στο νέο ελληνικό ΕΣΠΑ θα περιλαμβάνει:

- **Έμφαση στο αποτέλεσμα:** Η ανάπτυξη (π.χ. απόδοση επένδυσης, μεγέθυνση επιχείρησης, οφέλη για την οικονομία, κτλ.) να καταστεί προϋπόθεση ενίσχυσης (αντί μόνο της επιλεξιμότητας δαπανών, όπως σήμερα).
- **Ανακυκλούμενη χρηματοδότηση:** Οι δημόσιοι πόροι, ώστε να επιστρέφουν στα δημόσια ταμεία μέσα από εργαλεία όπως τα επιδοτούμενα δάνεια, οι επιστρεπτέες προκαταβολές, κτλ.
- **Λίγα προγράμματα και προκηρύξεις,** που συνδυάζουν πόρους από διαφορετικά ταμεία του ΕΣΠΑ.

Πρόταση για τέσσερις βασικές κατηγορίες προγραμμάτων επιχειρηματικότητας στο νέο ΕΣΠΑ

1. **Γενική επιχειρηματικότητα (20% των πόρων)** με οριζόντιες ενισχύσεις στη βάση επιλέξιμων δαπανών, με έμφαση σε τεχνολογικό και μηχανολογικό εξοπλισμό και διευκόλυνση της ρευστότητας λόγω κορωνοϊού.
2. **Παραγωγική μεγέθυνση, ταχεία ανάπτυξη, κυκλική οικονομία (50% των πόρων)** με έμφαση σε τεχνολογικό και μηχανολογικό εξοπλισμό και βασικό κριτήριο την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων ανάπτυξης.
3. **Ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός (20% των πόρων)** με επιπλέον ενισχύσεις υψηλής τεχνολογικής ανάπτυξης και κριτήριο την επίτευξη στόχων προσαρμογής στην 4^η βιομηχανικής επανάστασης.
4. **Περιφερειακή εστίαση** για την επιπλέον ενίσχυση βιομηχανικών περιοχών που έχουν πληγεί υπέρμετρα από την κρίση (10% των πόρων) και βασικό κριτήριο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στις περιοχές αυτές.

Ο ΣΕΒ και η διαΝΕΟσις διοργανώνουν ανοικτή διαδικτυακή συζήτηση την **Τρίτη 30 Ιουνίου στις 18:00,**

«Ποιο ΕΣΠΑ χρειάζονται οι επιχειρήσεις στη μετά-COVID εποχή;»

Παρακολουθήστε τη ζωντανά και υποβάλλετε ερωτήσεις στο κανάλι του [ΣΕΒ στο YouTube](#). Πληροφορίες [εδώ](#)

Το παρόν συντάχθηκε από τον Τομέα Βιομηχανίας, Ανάπτυξης, Δικτύων & Περιφερειακής Πολιτικής του ΣΕΒ. Αξιοποιήθηκαν στοιχεία που παράχθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Μηχανισμός παρακολούθησης των αλλαγών και υποστήριξης των δράσεων ανάπτυξης και προσαρμοστικότητας της βιομηχανίας», το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την ΕΕ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ανάγκη νέας προσέγγισης

Διανύουμε τον 7^ο χρόνο υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020, το ονομαστικά τελευταίο έτος υλοποίησης του πλαισίου αναφοράς. Παράλληλα, ξεκινάει η διαδικασία σχεδιασμού της επόμενης προγραμματικής περιόδου, του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το ΕΣΠΑ αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας. Έχει σχεδιαστεί μεταξύ άλλων, σαν εργαλείο που θα βοηθήσει τις μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις (ΜμΕ) να συγκλίνουν με τις επιδόσεις των ανταγωνιστών τους και θα στηρίξει την περιφερειακή ανάπτυξη. Το ΕΣΠΑ μπορεί επίσης, να αμβλύνει τις επιπτώσεις της κρίσης και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

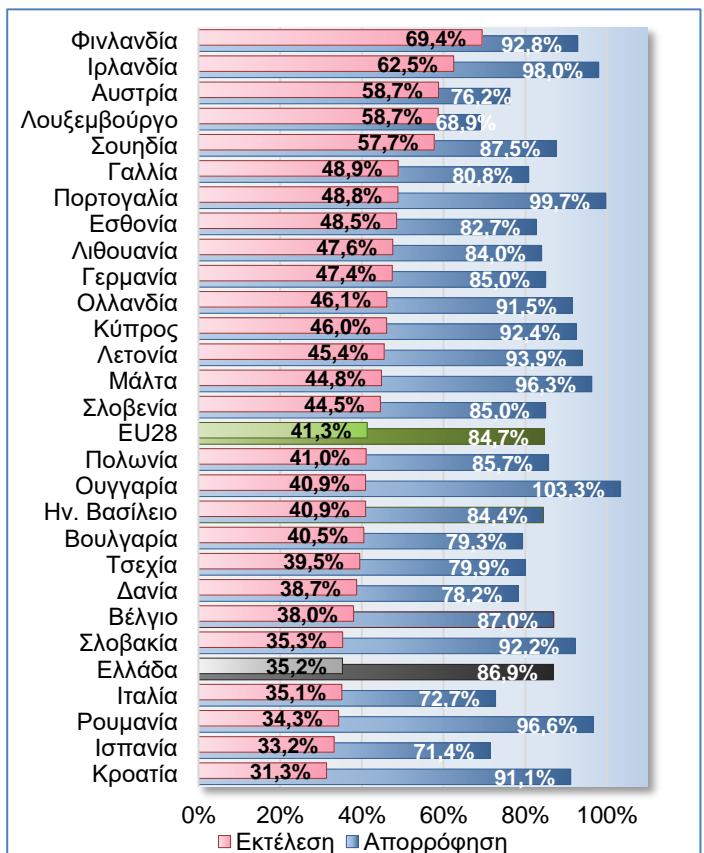
Ειδικά μέσα στην υγειονομική κρίση αξιοποιήθηκαν πόροι ύψους **€5,7 δισ.** για τη στήριξη της ρευστότητας των ΜμΕ. Από το 1980, όπου στόχος ήταν η σύγκλιση και η συνοχή, τα διαρθρωτικά προγράμματα της ΕΕ έχουν συνεισφέρει στην Ελλάδα €160 δισ. ή ένα ΑΕΠ (πηγή [διαΝΕΟσις](#)). Όμως **το αναπτυξιακό τους αποτύπωμα παραμένει περιορισμένο και ασαφές**. Η έμφαση στις δαπάνες ως κριτήριο ενισχύσεων, αλλά και αποτίμησης, η γραφειοκρατία και η έλλειψη αναπτυξιακού σχεδιασμού έχουν συμβάλει σε αυτό.

Το ΕΣΠΑ από εργαλείο σύγκλισης της ανταγωνιστικότητας συχνά γίνεται εργαλείο σκοπιμοτήτων και χρησιμοποιείται για τη διάθεση πόρων για λόγους που σχετίζονται ελάχιστα με την ανάπτυξη της οικονομίας.

2. Το ΕΣΠΑ 2014-2020

Η έμφαση στις δαπάνες, η γραφειοκρατία, ο ελλιπής σχεδιασμός είναι επίσης λόγοι που οδηγούν συνήθως σε αγώνα απορρόφησης των ευρωπαϊκών πόρων παρά σε μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού αποτυπώματος. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, η απορρόφηση (δηλ. η διάθεση πόρων από την ΕΕ στα ελληνικά ταμεία) ανέρχεται στο 87%, σε αντίθεση με το 85% του ευρωπαϊκού μέσου όρου (**Δ1**), με στοιχεία Ιουνίου 2020.

Μέχρι το 2019, η τακτική διάθεσης πολύ περιορισμένων πόρων (μέχρι €200.000 ανά ΜμΕ την τριετία), η αδυναμία περιορισμού της γραφειοκρατίας και οι προκληρύξεις που δεν αποκρινόντουσαν στις ανάγκες των επιχειρήσεων οδήγησαν τα προγράμματα επιχειρηματικότητας σε τέλμα. Ως αποτέλεσμα, σήμερα υπάρχουν λίγα επενδυτικά σχέδια ικανά να στηρίξουν την ανταγωνιστικότητα των ΜμΕ. Έτσι, η εκτέλεση (δηλαδή η εκταμίευση των πόρων από τα δημόσια ταμεία στην πραγματική οικονομία) είναι μόλις στο 35% (5^η χειρότερη επίδοση στην ΕΕ).

Δ1. Εκτέλεση vs απορρόφηση ΕΣΠΑ 2014-2020 (12.06.2020).

Πηγή: European Commission

Σήμερα, η εκτέλεση (η εκταμίευση των πόρων στην πραγματική οικονομία) είναι στο 35% (5^η χειρότερη επίδοση στην ΕΕ). οι λιμνάζοντες πόροι που μπορούν να διατεθούν στην πραγματική οικονομία είναι περίπου €13,5δισ.

Σε αντιπαραβολή, το ΕΣΠΑ 2007-2013, παρά τις σημαντικότερες δυσλειτουργίες, στα έξι πρώτα έτη είχε εκτέλεση (51%). Η πορεία του σημερινού ΕΣΠΑ είναι χειρότερη (στις αρχές του 2020) ακόμα και της ομολογουμένως κακής εκτέλεσης του προηγούμενου. Προβληματική παραμένει επίσης και η διάρθρωση, και το ύψος των χρηματοδοτήσεων.

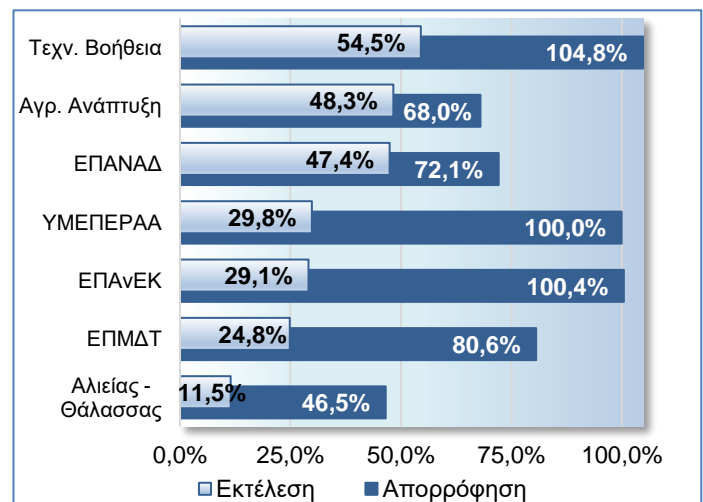
Το σημερινό ΕΣΠΑ χρηματοδοτεί πολύ μικρά έργα τα οποία δεν μπορούν να δώσουν αναπτυξιακή ώθηση. Αυτό το μετατρέπει από εργαλείο ανάπτυξης σε «άτοκο κεφάλαιο κίνησης». Έτσι, συχνά δημιουργείται «αίσθημα αδικίας» σε όσες ΜμΕ δεν συμμετέχουν.

Ενδεικτικά μεγέθη έργων (2019):

- 82% των έργων για επιχειρήσεις του ΕΣΠΑ είναι κάτω από €200.000.
- 63% των έργων για επιχειρήσεις του ΕΣΠΑ είναι κάτω από €100.000

Εξ αυτών:

- 59% των έργων επιχειρηματικότητας του ΕΠΑΝΕΚ είναι κάτω από €100.000
- 82% των έργων επιχειρηματικότητας του ΕΠΑΝΕΚ είναι κάτω από €200.000
- 100% των έργων επιχειρηματικότητας του ΕΠΑΝΑΔ είναι κάτω από €100.000
- Μέσος προϋπολογισμός έργου ΕΠΑΝΑΔ στα €6.024

Δ2. Εκτέλεση vs απορρόφηση προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 (12.06.2020). Πηγή: European Commission

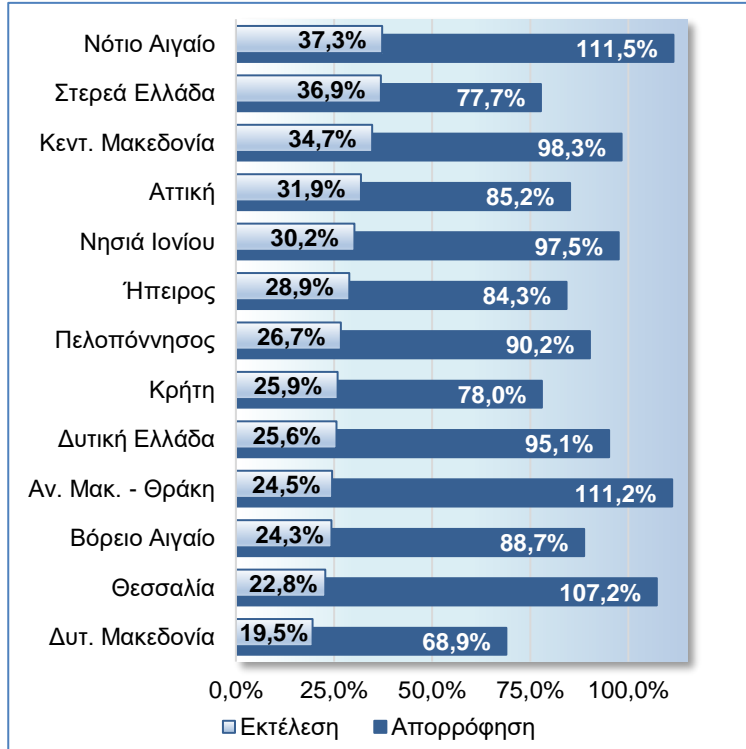
Η τακτική ενίσχυσης μικρών έργων μέχρι το 2019 (σε συνδυασμό με τη γραφειοκρατία) μείωσε το ενδιαφέρον των ΜμΕ για το τρέχον ΕΣΠΑ και επέδρασε καταλυτικά στη σημερινή εικόνα υλοποίησης. **Η σχέση μεταξύ εκτέλεσης και απορρόφησης στο ΕΠΑΝΕΚ είναι χαρακτηριστική: έχουν απορροφηθεί σχεδόν €4.7δισ. αλλά έχουν εκτελεστεί μόλις €1.3δισ.** Ενδεικτικά, το ΕΠΑΝΕΚ παρουσιάζει εκτέλεση 29% (λιμνάζοντες πόροι €3,33δισ.) και το ΕΠΑΝΑΔ 47% (λιμνάζοντες πόροι €816εκ). Η δημόσια διοίκηση δεν αξιοποίησε πόρους ούτε για «ιδία χρήση» με το πρόγραμμα διοικητικής μεταρρύθμισης να έχει €332εκ λιμνάζοντες πόρους και μόλις 25% εκτέλεση. (Δ2).

Προβληματική παραμένει η εξέλιξη των ΠΕΠ. Η εκτέλεση είναι στο 29% με €3,77δισ. λιμνάζοντες πόρους ενώ η απορρόφηση καταγράφεται στο 92%.

Η συνολική απορρόφηση των ΠΕΠ κυμαίνεται στο 92% με την εκτέλεση όμως να είναι σημαντικά χαμηλότερη, μόλις στο 29% (αρχές 2020). Η περιφέρεια νοτίου Αιγαίου σημειώνει τις καλύτερες επιδόσεις, τόσο στην απορρόφηση όσο και στην εκτέλεση, με τα αντίστοιχα ποσοστά να ανέρχονται σε 112% και 37%. Στον αντίποδα η δυτική Μακεδονία καταγράφει απορρόφηση 69% και εκτέλεση 20% και η Θεσσαλία 107% (υπερδέσμευση) και 23% αντίστοιχα (Δ3).

Στις δράσεις επιχειρηματικότητας τα αποτελέσματα είναι επίσης απογοητευτικά. Το μέσο ποσοστό εκτέλεσης ανέρχεται σε 7,5%, και αντιστοιχεί σε €22,1εκ. σε εγκεκριμένο σύνολο ενισχύσεων €293,9εκ. Στην Αττική, έχουν εκταμιευτεί €4,1εκ. που αντιστοιχούν σε βαθμό εκτέλεσης 17,5%, και αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό εκτέλεσης δράσεων επιχειρηματικότητας των ΠΕΠ. Η χειρότερη επίδοση καταγράφεται στη δυτική Μακεδονία, με εκταμίευση προς δράσεις επιχειρηματικότητας σε σύνολο εγκεκριμένων ενισχύσεων ύψους €1,8εκ. (Πηγή: www.anaptyxi.gov.gr 12.06.2020)

Δ3. Εκτέλεση vs απορρόφηση πόρων ΠΕΠ 2014-2020 (12.06.2020).
Πηγή: European Commission

Οι δομές των περιφερειών για τοπική υλοποίηση προγραμμάτων του ΕΣΠΑ δεν δείχνουν αποτελεσματικές, παρά τις συνεχείς εξαγγελίες περί του αντιθέτου. Η εκτέλεση των ΠΕΠ είναι το ίδιο περιορισμένη με τα προγράμματα εθνικής εμβέλειας.

3. Οι ιδιαιτερότητες των ελληνικών ΜμΕ

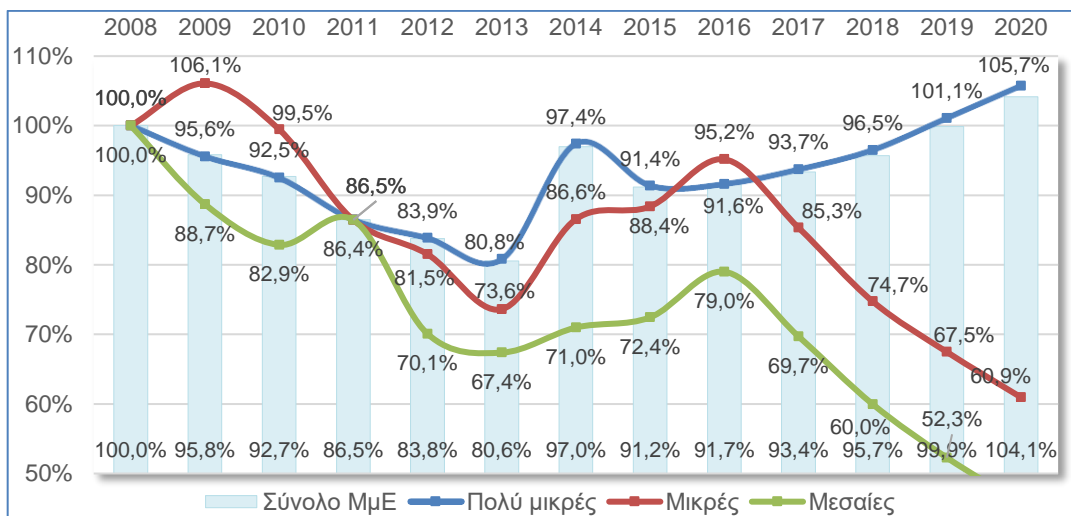
Από την πλευρά των επιχειρήσεων, οι ΜμΕ είναι οι βασικοί δικαιούχοι του ΕΣΠΑ. Όμως, οι πολιτικές που παραδοσιακά υπηρετούν τα διαρθρωτικά προγράμματα στην Ελλάδα είχαν στόχο τους πολλούς δικαιούχους παρά την ανάπτυξη και την παραγωγική μεγέθυνση. Αυτές οι επιλογές έχουν συνεισφέρει καθοριστικά στη σημαντική ανταγωνιστική υστέρηση των ελληνικών ΜμΕ.

Ελληνικές ΜμΕ: Υψηλός κατακερματισμός, πολλές μικρές και λίγες μεσαίες επιχειρήσεις - Περιορισμένη τεχνολογική εστίαση – Στασιμότητα - έλλειψη δυναμικής - περιορισμένες εξαγωγές - λίγες εξαγωγικές επιχειρήσεις.

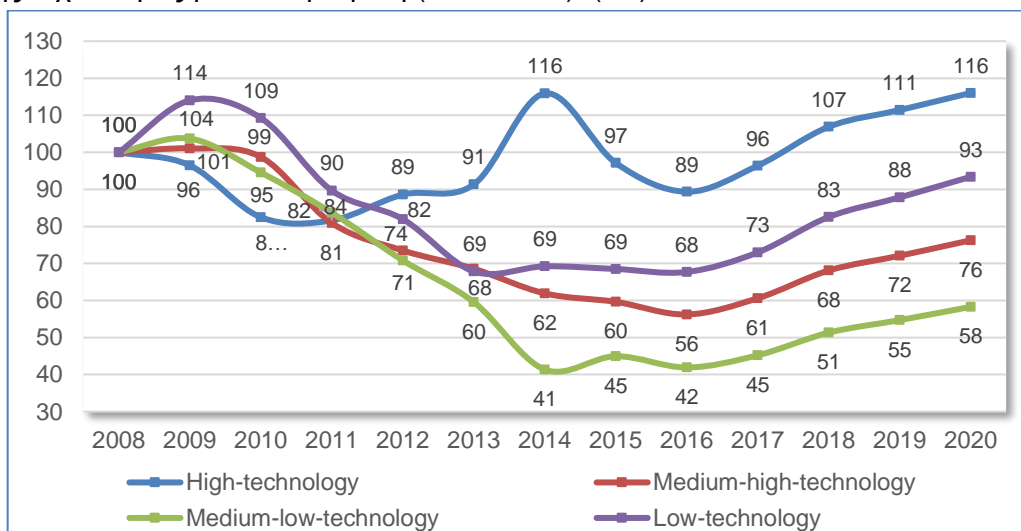
Ενδεικτικά οι ελληνικές ΜμΕ έχουν τα εξής χαρακτηριστικά τα οποία το νέο ΕΣΠΑ πρέπει να ανατρέψει.

Υψηλός κατακερματισμός, πολλές πολύ μικρές και λίγες μεσαίες επιχειρήσεις. Οι πολύ μικρές είναι στο 97,7% του συνόλου των επιχειρήσεων έναντι 93,1% στην ΕΕ. Οι μικρές και μεσαίες στο 2,2% με 6,7% στην ΕΕ. (Δ4). Επιπλέον οι πολύ μικρές επιχειρήσεις ακολουθούν αυξητική τάση σε αντίθεση με την υπόλοιπη ΕΕ, αλλά και το διεθνή ανταγωνισμό.

Δ4. Εξέλιξη πλήθους ελληνικών ΜμΕ σε σχέση με 2008, Eurostat

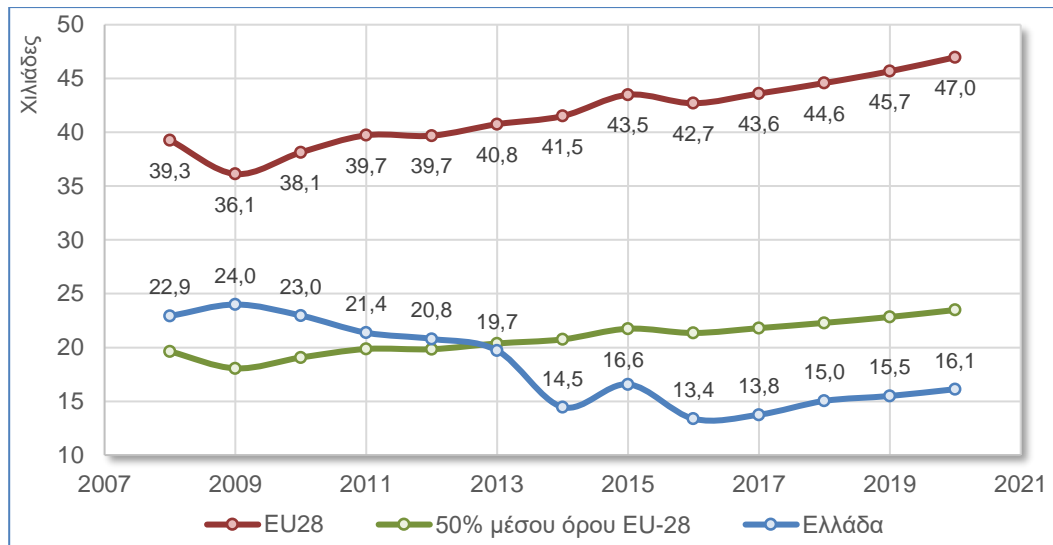
Περιορισμένη τεχνολογική εστίαση. Παρατηρείται μείωση κατά 32% της προστιθέμενης αξίας στις ΜμΕ μέσης-υψηλής τεχνολογίας μέσα στην κρίση (2009-2018). (Δ5)

Δ5. Εξέλιξη προστιθέμενης αξίας ΜμΕ βάσει έντασης τεχνολογίας σε σχέση με 2008, Eurostat

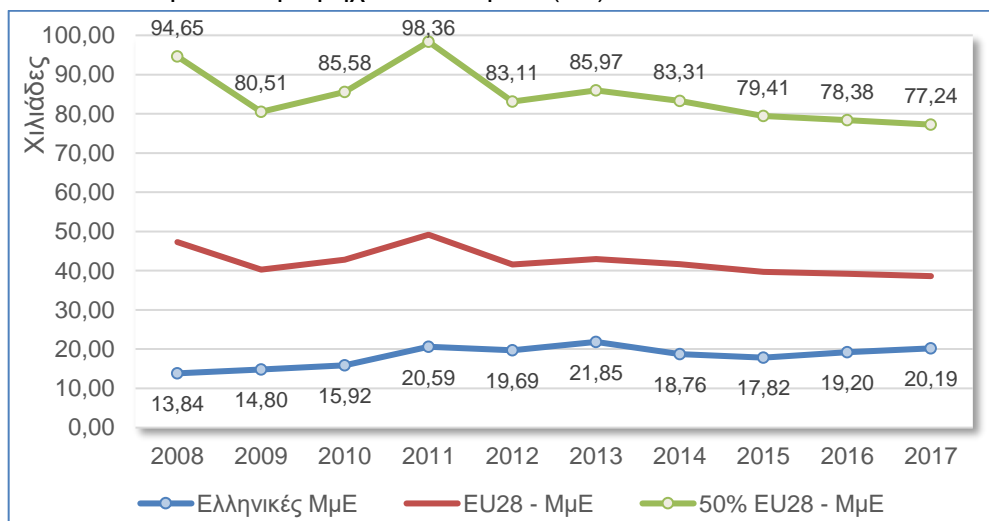

Περιορισμένη συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη. Η προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο των πολύ μικρών επιχειρήσεων στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία 2010-2020 είναι κατά 74% μικρότερη από τον ανταγωνισμό στην ΕΕ (9,4 χιλ. € έναντι 35,5 χιλ. € κατά μ.ο.), δηλαδή. (Δ6).

Δ6. Προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο στις ΜμΕ, Eurostat

Περιορισμένες εξαγωγές από λίγες εξαγωγικές επιχειρήσεις. Εξάγουν μόλις 19.720 ΜμΕ (2,5% του συνόλου). Επίσης παραμένουν αποκομμένες από διεθνείς παραγωγικές αλυσίδες, με μόλις το 24% των εξαγωγών να αποτελούν προϊόντα βιομηχανικού τομέα. (Δ7)

Δ7. Εξαγωγές ανά ΜμΕ συνολικά σε \$, ΟΟΣΑ

4. Το ΕΣΠΑ την περίοδο του κορωνοϊού

Η ταχεία ανταπόκριση του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσα στην υγειονομική κρίση είχε ως αποτέλεσμα να αξιοποιήθηκαν πόροι από το ύψους **€ 5,76δισ.** για τη στήριξη της ρευστότητας κυρίως των ΜμΕ. Ενδεικτικά προτεινόμενα προγράμματα:

- Κεφάλαιο κίνησης με διетή επιδότηση επιτοκίου λόγω COVID-19 από το ΤΕΠΙΧ II με **€516,3εκ.** (αξιοποιήθηκαν στο σύνολό τους)

- Επιδότηση τόκων υφιστάμενων δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων πληττόμενων από τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του ιού COVID-19 με **€750 εκ.**
- Εγγυήσεις νέων δανείων κεφαλαίων κίνησης για μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις (ταμείο εγγυοδοσίας) με **€ 2 δισ.** Οι αιτήσεις ξεπερνούν το €1δισ. εγγυήσεων και έχουν ξεκινήσει διαδικασίες για την ενεργοποίηση επιπλέον €1 δισ.
- Χορήγηση ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της πανδημίας με **€ 2 δισ.** Η 1^η φάση δέσμευσε €1δισ. (με απορρόφηση €0,6 δισ.). Η 2^η φάση αναμένεται σύντομα με προϋπολογισμό 1,4 δισ.).
- Αποζημίωση ειδικού σκοπού για επιχειρήσεις λόγω κορωνοϊού – **€ 500 εκ.**

Η διάθεση €5,7δισ. εν μέσω πανδημίας λειτούργησε τελικά σαν «**από μηχανής**» λύση στην ασθμαίνουσα εκτέλεση του ΕΣΠΑ, η οποία αναμένεται να καταλήξει κοντά στο 55%. Τα περίπου €7,8δισ. όμως που παραμένουν αδιάθετα σε μια χώρα που προσπαθεί να ανατάξει την οικονομία της μετά την δεκαετή οικονομική κρίση είναι μια ανεπίτρεπτη πολυτέλεια.

Η επέκταση των προγραμμάτων (σε ύψος χορηγήσεων και σε αριθμό δικαιούχων) αναμένεται να βρει σημαντική ανταπόκριση στις επιχειρήσεις μιας και τα προβλήματα ρευστότητας παραμένουν. Προϋπόθεση διάθεσης όμως πρέπει να είναι η οικονομική, ασφαλιστική και φορολογική φερεγγυότητα των επιχειρήσεων αλλά και η διάθεση των πόρων αναλογικά με επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης σε κάθε ΜμΕ ξεχωριστά.

5. Κάνε το όπως η Ευρώπη

Είναι σημαντικό να αξιοποιήσουμε την ευρωπαϊκή εμπειρία για τη βελτίωση του σχεδιασμού του νέου ΕΣΠΑ και να εντοπίσουμε εκείνες τις παρεμβάσεις και καλές πρακτικές που επιτρέψαν στους εταίρους μας να αξιοποιήσουν αποτελεσματικότερα τα δικά τους διαρθρωτικά προγράμματα.

Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή εμπειρία, η υιοθέτηση εργαλείων που ενθαρρύνουν την απόδοση και ανακυκλώνουν πόρους βελτιώνουν κατακόρυφα το αναπτυξιακό αποτύπωμα των ΕΣΠΑ.

Οι πρακτικές άλλων χωρών της ΕΕ (με κυρίαρχο το παράδειγμα της Πορτογαλίας) επιτρέπουν τον εντοπισμό των χρηματοδοτικών εργαλείων που αυξάνουν το αναπτυξιακό αποτύπωμα των ΕΣΠΑ. Σε γενικές γραμμές, έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- **Περιορισμένες προκαταβολές.** Οι επιχορηγήσεις σε «μετρητά» εστιάζουν στην ταμειακή διευκόλυνση έναρξης του έργου.
- **Ανακυκλούμενη χρηματοδότηση:**
 - **Επιδοτούμενος δανεισμός.** Η επιχείρηση λαμβάνει δάνειο, με την ενίσχυση να εξοφλεί μέρος του δανείου (κυρίως τους τόκους) εφόσον επιτυγχάνονται οι συμφωνημένοι στόχοι απόδοσης. Το εργαλείο βρίσκει εφαρμογή σε κάθε είδος κρατικής ενίσχυσης.
 - **Επιστρεπτές προκαταβολές.** Η επιχορήγηση αποδεσμεύεται σταδιακά εφόσον επιτυγχάνονται στόχοι απόδοσης, αλλιώς επιστρέφεται έντοκα.
 - **Σταδιακή αποδέσμευση.** Η επιχορήγηση αποδεσμεύεται σταδιακά εφόσον επιτυγχάνονται στόχοι απόδοσης. Μπορεί να λειτουργήσει μέσω καταπιστευτικών λογαριασμών (escrow).
 - **Φορολογικές επιστροφές,** εφόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι απόδοσης.
- **Εγγυήσεις σε τράπεζες για δάνεια,** καλύπτοντας τμήμα του κινδύνου της επένδυσης.

- **Factoring**, ειδικά για επενδύσεις με εξωστρεφή χαρακτηριστικά με επιδότηση τμήματος του επιτοκίου προεξόφλησης (π.χ. τμήμα από 1%-50%).
- **Χρηματοδότηση συν-επένδυσης** για ωριμότερες επενδύσεις επέκτασης παραγωγής, κτλ.
- **Ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων** μέσω των αντίστοιχων ΟΑΕΠ.

6. Στρατηγική ΕΣΠΑ 2021-2027: Έμφαση στην παραγωγική μεγέθυνση

Η νέα δεκαετία φέρνει την Ελλάδα αντιμέτωπη με σημαντικές προκλήσεις, ειδικά τις μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις (ΜμΕ) της. Πέρα από την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης, ο ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός, η ενεργειακή εξοικονόμηση, η προσαρμογή στην κυκλική οικονομία θα αναδιατάξουν ταχύτητα τον τρόπο που οι ΜμΕ επιχειρούν. Επιπλέον, η ενδυνάμωση των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, η εμπάθυνση της καινοτομίας και η αναβάθμιση των δεξιοτήτων είναι προϋποθέσεις για την παραγωγή ακόμα περισσότερων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων, αλλά και μεγαλύτερη ανθεκτικότητα σε περιόδους κρίσεων.

Είναι πολύ κρίσιμο να αποφευχθούν οι αστοχίες του παρελθόντος για να μπορέσουν οι πόροι του νέου ΕΣΠΑ να έχουν καλύτερη απόδοση, αποδοτικότητα και αναπτυξιακό αποτέλεσμα. **Χρειαζόμαστε μια στρατηγική που εστιάζει λιγότερο στο «τι» ή «πόσους» πόρους διαθέτει το ΕΣΠΑ στις επιχειρήσεις και περισσότερο στο σκοπό, το «γιατί», τους διαθέτει.** Κρίσιμη επίσης, είναι η **εστίαση στη μεταποίηση και σε δραστηριότητες προστιθέμενης αξίας**, παρά σε δραστηριότητες με ξεπερασμένα χαρακτηριστικά και πρόσκαιρα οφέλη

Είναι επιβεβλημένη η μετάβαση από τις πολιτικές με επίκεντρο το μικρό μέγεθος, στις πολιτικές «παραγωγικής μεγέθυνσης», ανάλογες της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί η επιβίωση, και ευημερία, των ΜμΕ μέσω υψηλότερων ρυθμών ανάπτυξης τους. Χρειαζόμαστε μια στρατηγική που εστιάζει λιγότερο στο «τι» ή «πόσους» πόρους διαθέτει το ΕΣΠΑ και περισσότερο στο σκοπό, το «γιατί», τους διαθέτει.

Με έμφαση στην στήριξη της μεταποίησης και εξωστρεφών δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας, **οι στόχοι του νέου ΕΣΠΑ** πρέπει να είναι:

1. Παραγωγική μεγέθυνση των ΜμΕ ως κρίσιμο βήμα ανταγωνιστικότητας και ανθεκτικότητάς τους.
2. Επιτάχυνση του ψηφιακού και τεχνολογικού μετασχηματισμού προς τη Βιομηχανία 4.0.
3. Επιτάχυνση επενδύσεων στην κυκλική οικονομία και την ενεργειακή εξοικονόμηση.
4. Προώθηση συμπράξεων και συγχωνεύσεων.
5. Ενίσχυση των δια-περιφερειακών συνεργασιών και απομάκρυνση από το υπόδειγμα της ενδο-περιφερειακής εξειδίκευσης που δεν έχει αποδώσει.
6. Ανάπτυξη σύγχρονων δεξιοτήτων (κυρίως ψηφιακών και τεχνικών).

7. Σύγκλιση με την ΕΕ μέσω ΕΣΠΑ 2021-2017

Η ποσοτική και ποιοτική σύγκλιση μπορεί να επιταχυνθεί στη βάση των παρακάτω στόχων:

- Μεγέθυνση 2% των πολύ μικρών επιχειρήσεων (περίπου 16.000) σε μικρές επιχειρήσεις. Αυτό συνεπάγεται σύγκλιση στο 40% του ευρωπαϊκού μ.ο. (74% σήμερα).
- Τουλάχιστον 15% περισσότερες μεσαίες επιχειρήσεις με μεγέθυνση 350 μικρών σε μεσαίες.

- Διπλασιασμός εξαγωγών πολύ μικρών επιχειρήσεων. 40% βελτίωση εξαγωγικών επιδόσεων των μικρών επιχειρήσεων και 32% των μεσαίων.
- Ψηφιακός μετασχηματισμός (δείκτες DESI) ώστε η Ελλάδα να ανέβει σημαντικά στη σχετική κατάταξη.
- Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος και επενδύσεις στην κυκλική οικονομία (δείκτες ΕΣΕΚ).
- Ενίσχυση έρευνας και ανάπτυξης για νέα καινοτόμα προϊόντα και διαδικασίες.

8. Νέα λογική χρηματοδότησης

Κάθε μέλος της ΕΕ, όπως και η Ελλάδα, διαθέτουν την ευχέρεια σχεδιασμού με βάση τις ανάγκες τους. Η Ελλάδα μπορεί να υιοθετήσει ένα ορθολογικό μείγμα εργαλείων που ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να διευρύνουν τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματά τους.

Η απόδοση των πόρων είναι σημαντικότερη από την απορρόφηση γιατί αφορά στις επιχειρήσεις και την πραγματική οικονομία.

Καθώς η ανάπτυξη επιτυγχάνεται από την ανταποδοτικότητα των ΕΣΠΑ, μια αποτελεσματική λογική χρηματοδότησης μπορεί να υιοθετηθεί με βάση τα παρακάτω:

- **Μέτρηση απόδοσης ως προϋπόθεση (αιρεσιμότητα) ενίσχυσης:** Η απόδοση, η μεγέθυνση (π.χ. ROI, IRR, προστιθέμενη αξία, κύκλος εργασιών, μερίδια αγοράς, ψηφιακή ωριμότητα, νέα προϊόντα καινοτομίας, ενεργειακή εξοικονόμηση, δείκτες ΕΣΕΚ, κτλ.) και οι θέσεις εργασίας ως κριτήρια.
- **Χρηματοδοτικά εργαλεία που ενθαρρύνουν την απόδοση και ανακυκλώνουν πόρους,** όπως τα μερικώς επιδοτούμενα δάνεια, οι επιστρεπτές προκαταβολές, η σταδιακή αποδέσμευση, οι φορολογικές επιστροφές, το factoring, η ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, κτλ.
- **Λίγα προγράμματα** με συνδυασμό πόρων και δαπανών από διαφορετικά Ταμεία της ΕΕ.
- **Απαγκίστρωση από τον κλαδικό σχεδιασμό και εστίαση στις προκλήσεις των ΜμΕ,** όπως βελτίωση προστιθέμενης αξίας, Βιομηχανία 4.0, σύγχρονες δεξιότητες, κυκλική οικονομία, κτλ.

9. Νέα λογική στην περιφερειακή ανάπτυξη

Στην 4^η βιομηχανική επανάσταση, η περιφερειακή διάσταση της βιομηχανίας υποχωρεί προς όφελος μιας ενιαίας βιομηχανικής ενότητας σε ολόκληρη την επικράτεια. Η [έρευνα](#) του IOBE-ΕΜΠ άλλωστε ανέδειξε την ήδη περιορισμένη ανάγκη για συνεργασίες σε τοπικό επίπεδο (π.χ. συνεργασίες έρευνας και ανάπτυξης, συνεργασίες στην παραγωγή, κτλ.) και δείχνει ότι μια μικρή χώρα όπως η Ελλάδα αποτελεί ενιαίο επιχειρηματικό χώρο. Οι δια-περιφερειακές συνεργασίες είναι περισσότερες και πιο σημαντικές από τις τοπικές. **Ο δραστικός επαναπροσδιορισμός του περιεχομένου και της χρηματοδότησης της περιφερειακής εξειδίκευσης είναι σημαντικό ζητούμενο στο νέο ΕΣΠΑ.**

Η σημερινή περιφερειακή εξειδίκευση παραμένει αναποτελεσματική και ανεπίκαιρη. Η επικράτεια είναι μια ενιαία βιομηχανική ενότητα. Ο δραστικός επαναπροσδιορισμός του περιεχομένου και της χρηματοδότησης της περιφερειακής εξειδίκευσης είναι σημαντικό ζητούμενο στο νέο ΕΣΠΑ.

Τα προγράμματα εθνικής εμβέλειας συγκεντρώνουν όλες τις δράσεις μεγέθυνσης για όλη την επικράτεια. Συμπληρωματικά, τα ΠΕΠ μπορούν να εστιάζουν σε **αμιγώς περιφερειακές ανάγκες** (εφόσον προκύπτουν ξεκάθαρα) παρά σε επιμέρους υλοποίηση προγραμμάτων εθνικής εμβέλειας.

10. Νέα αρχιτεκτονική ΕΣΠΑ: Απλά προγράμματα για κάθε ανάγκη

Προτείνονται τέσσερις διακριτές κατηγορίες προγραμμάτων, ως εξής:

1. Προγράμματα γενικής επιχειρηματικότητας – Οριζόντιες Ενισχύσεις για όλους

- **Τι είναι:** Αντιμετώπιση γενικών αναγκών (ΤΠΕ, μηχανολογικός εξοπλισμός, κατάρτιση, διευκόλυνσης ρευστότητας λόγω κρίσης, κτλ) περιορισμένου προϋπολογισμού, μέχρι 20% των πόρων.
- **Τι περιεχόμενο έχουν:** Κλαδικό ή / και θεματικό λόγω του μεγάλου αριθμού συμμετεχουσών ΜμΕ.
- **Χρηματοδοτικά εργαλεία:** Επιχορήγηση, βάσει επιλέξιμων δαπανών.

2. Παραγωγική μεγέθυνση και ταχεία ανάπτυξη – Ενισχύσεις ανάπτυξης και απόδοσης

- **Τι είναι:** Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας. Το μεγαλύτερο τμήμα του ΕΣΠΑ για επιχειρηματικότητα (50%) διατίθεται με βασικό κριτήριο την επίτευξη στόχων μεγέθυνσης. Επιχειρήσεις που επιθυμούν υψηλή ανάπτυξη έχουν πρόσβαση σε ανάλογους πόρους.
- **Τι περιεχόμενο έχουν:** Θεματικά, με συνδυασμό πόρων από διαφορετικά Ταμεία της ΕΕ για μηχανολογικό εξοπλισμό, ΤΠΕ, καινοτομία, δεξιότητες, κτλ.
- **Πώς στηρίζουν:** Συνδέοντας τη διάθεση της ενίσχυσης με την επίτευξη προκαθορισμένων στόχων ανταγωνιστικότητας και μεγέθυνσης (αιρεσιμότητες).
- **Χρηματοδοτικά εργαλεία:** Ανακυκλούμενη χρηματοδότηση με μέτρηση της απόδοσης στο επίπεδο επιχείρησης (έργου).

3. Μετασχηματισμός παραγωγικού μοντέλου – Ενισχύσεις για τη Βιομηχανία 4.0

- **Τι είναι:** Ειδικά προγράμματα για τη μετάβαση στη Βιομηχανία 4.0. Αφορά το 20% των πόρων
- **Τι περιεχόμενο έχουν:** Θεματικό, στοχεύοντας στην ανάταξη της παραγωγής και την κινητοποίηση επενδύσεων ψηφιακού και τεχνολογικού μετασχηματισμού. Συνδυασμός πόρων από διαφορετικά Ταμεία της ΕΕ για εξελιγμένο τεχνολογικό εξοπλισμό, σύγχρονες ΤΠΕ, καινοτομία, δεξιότητες, κτλ.
- **Πώς στηρίζουν:** Ενθάρρυνση επενδύσεων στην 4^η βιομηχανική επανάσταση. Μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά των λοιπών προγραμμάτων.
- **Χρηματοδοτικά εργαλεία:** Ανακυκλούμενη χρηματοδότηση με μέτρηση της απόδοσης στο επίπεδο επιχείρησης (έργου). Εναλλακτικά, δημιουργία λίστας ορισμένων επιλέξιμων δαπανών που αναβαθμίζουν σημαντικά τις ψηφιακές και τεχνολογικές επιδόσεις.

4. Περιφερειακή εστίαση - Ενίσχυση βιομηχανικών περιοχών που έχουν πληγεί από την κρίση

- **Τι είναι:** Ειδικά προγράμματα για ΜμΕ που επιδιώκουν να επενδύσουν σε περιοχές που έχουν πληγεί δυσανάλογα από την κρίση. Αφορά το 10% των πόρων. Δίδονται συμπληρωματικά των προηγούμενων προγραμμάτων για την ταχύτερη ανάταξη της παραγωγής στην περιφέρεια.
- **Τι περιεχόμενο έχουν:** Θεματικά, με συνδυασμό πόρων για μηχανολογικό εξοπλισμό, ΤΠΕ, καινοτομία, δεξιότητες, κτλ. αλλά **μόνο** σε περιοχές που έχουν πληγεί δυσανάλογα από την κρίση.
- **Πώς στηρίζουν:** Συνδέοντας την ενίσχυση με την επίτευξη προκαθορισμένων στόχων ανταγωνιστικότητας (αιρεσιμότητες), ειδικά για τις περιοχές αυτές.
- **Χρηματοδοτικά εργαλεία:** Ανακυκλούμενη χρηματοδότηση με μέτρηση της απόδοσης στο επίπεδο επιχείρησης (έργου).

11. Απλούστερες διαδικασίες

Ο περιορισμός της γραφειοκρατίας βασίζεται στις εξής παρεμβάσεις:

- **Διασύνδεση ΠΣΚΕ** με ΓΕΜΗ, Taxisnet, τραπεζικά συστήματα, κτλ. για άντληση των δικαιολογητικών.
- **Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης**, ένας ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και ένας ανά περιφέρεια.
- **Αξιοποίηση outsourcing σε ελεγκτικές εταιρίες** στο πρότυπο του Ν4399/16 σε όλα τα στάδια ελέγχων και αξιολόγησης
- **Μακροχρόνιος σχεδιασμός και χρονοδιάγραμμα** για όλα τα στάδια με ιδιαίτερη έμφαση στο χρόνο προκήρυξης και στις καταληκτικές ημερομηνίες. Τήρηση προθεσμιών και κατάργηση παρατάσεων.
- **Σταθερές προδιαγραφές**, διαδικασίες, οδηγοί εφαρμογής και χρηματοδοτικά σχήματα.

Το κριτήριο της παραγωγικής μεγέθυνσης και της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των μεσαίων και μικρών επιχειρήσεων, που έχει αξιοποιηθεί εκτενώς στην ΕΕ, μπορεί να αποτελέσει καταλύτη για καλύτερα αναπτυξιακά αποτελέσματα στην Ελλάδα. Σε συνδυασμό με σημαντική απλοποίηση των διαδικασιών το νέο ΕΣΠΑ μπορεί να λειτουργήσει προς όφελος των ΜμΕ, της οικονομίας και των νέων θέσεων εργασίας και να μην αποτελέσει άλλη μια χαμένη ευκαιρία.

Το παρόν συντάχθηκε από τον Τομέα Βιομηχανίας, Ανάπτυξης, Δικτύων & Περιφερειακής Πολιτικής του ΣΕΒ. Αξιοποιήθηκαν στοιχεία που παράχθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Μηχανισμός παρακολούθησης των αλλαγών και υποστήριξης των δράσεων ανάπτυξης και προσαρμοστικότητας της βιομηχανίας», το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την ΕΕ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οικονομικά Στοιχεία Μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€325 δις.
69% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€61 δις.
51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€66 δις.
46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€4,0 δις.**
41% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
197.000
10% συνόλου ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€4,9 δις.
18% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,1 δις.
23% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,1 δις.
27% συνόλου****

* 21.075 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2017 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερμεριές)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

